

Η εφαρμογή

του

Κανονισμού

Μεταλλευτικών και Λατομικών

Εργασιών

(Κ.Μ.Λ.Ε.)

κατά την εκμετάλλευση

των λατομείων μαρμάρων

(ΥΑ Δ7/α/12050/2223/23-5-2011)

ΦΕΚ1227/Β/14-6-2011)

Κωνσταντίνος Γρηγορόγλου

Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος

Οι εργασίες για τον εντοπισμό ή εκμετάλλευση ή αξιοποίηση ή επεξεργασία των ορυκτών υλών σε κάθε μεταλλευτικό ή λατομικό χώρο διέπονται από Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.)

Ο Κ.Μ.Λ.Ε. είναι ένα σύνολο κανόνων και κριτηρίων σχετικά με:

- την ορθολογική έρευνα, εκμετάλλευση, αξιοποίηση και επεξεργασία των ορυκτών υλών,
- τις υποχρεώσεις εκμεταλλευτών, εργοδοτών, μελετητών, επιβλεπόντων και εργαζομένων,
- τα πλαίσια για τη μελέτη, οργάνωση, λειτουργία και επίβλεψη των αντίστοιχων έργων,
- τα προσόντα και η διαδικασία για την απόκτηση και ανάκληση αδειών για ειδικευμένες εργασίες,
- τους όρους και τα επιβαλλόμενα μέτρα για την ασφάλεια της ζωής και της υγείας των εργαζομένων και των κάθε είδους μεταλλευτικών ή λατομικών έργων και εγκαταστάσεων, την προστασία των περιοίκων, της επιφάνειας και του περιβάλλοντος χώρου

N.3850/2010 (ΦΕΚ 84/Α/2-6-2010)

«Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων»

Άρθρο 2 παρ. 5

Ειδικά στον κλάδο των μεταλλείων και λατομείων έχουν εφαρμογή και οι πλέον δεσμευτικές διατάξεις του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών

Κρατικός έλεγχος (άρθρο 3)

- ✘ Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων του ΚΜΛΕ, ασκείται από την αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων,
- ✘ Η Επιθεώρηση Μεταλλείων οφείλει να **επιθεωρεί** όλα τα έργα, στα οποία εκτελούνται μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες, να **δίνει τις κατάλληλες εντολές** και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, να **επιβάλλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις**.
- ✘ Ειδικότερα σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, ο έλεγχος αυτός διενεργείται και από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες (Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, Κλιμάκια Ελέγχου Περιβάλλοντος κ.λπ.).

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι διατάξεις του Κ.Μ.Λ.Ε. είναι υποχρεωτικές για τους:

- Εκμεταλλευτές
- Εργοδότες
- Μελετητές
- Επιβλέποντες
- Εργαζόμενους

Η έννοια του λατομικού χώρου

Σύμφωνα με τον Κ.Μ.Λ.Ε.

Λατομικός χώρος: Ενιαίος χώρος για τον οποίο έχει χορηγηθεί και βρίσκεται σε ισχύ η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία:

- Έγκριση διενέργειας ερευνητικών εργασιών για τον εντοπισμό λατομικών ορυκτών.
- Άδεια εκμετάλλευσης λατομικού ορυκτού

Σύμφωνα με το Νόμο 1428/1984

Λατομικός χώρος είναι η ενιαία έκταση γης στην οποία έχει δικαίωμα εντοπισμού κοιτάσματος ή εκμετάλλευσης λατομικών ορυκτών ένας μόνο εκμεταλλευτής.

Λατομείο είναι η έκταση γης μέσα στο λατομικό χώρο όπου αναπτύσσονται λατομικές εργασίες.

Γενικές υποχρεώσεις εκμεταλλευτή (άρθρο 4)

- Οριοθέτηση με τεχνητά και μόνιμα ορόσημα.
- Ορθολογικός σχεδιασμός και εκτέλεση των εργασιών.
- Τήρηση στο έργο ενημερωμένων χαρτών και σχεδιαγραμμάτων.
- Διαφύλαξη αρχαιολογικών ή άλλων αξιόλογης σημασίας επιστημονικών ευρημάτων.
- Δυνατότητα σύναψης εργολαβικής ανάθεσης του συνόλου ή μέρους του έργου
- Επιπτώσεις στη λειτουργία γειτονικών έργων.

Γενικές υποχρεώσεις εργοδότη (άρθρο 4)

- α) Διοικητική μέριμνα, καταλληλότητα και εκπαίδευση, τήρηση των μέτρων υγιεινής και επίβλεψης της υγείας των εργαζομένων .
- β) Τήρηση των μέτρων προστασίας έργων, εργαζομένων, περιοίκων και περιβάλλοντος
- γ) Προετοιμασία σχεδίου έκτακτης ανάγκης,
- δ) Σύναψη σύμβασης υπεργολαβικής ανάθεσης του συνόλου ή μέρους της εργολαβίας
- ε) Εξασφάλιση σήμανσης ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία,
{Π.Δ. 105/1995 (ΦΕΚ 67/Α/1995), όπως ισχύει. }
- στ) Σύνταξη και ενημέρωση εγγράφου ασφάλειας και υγείας .

Γενικές υποχρεώσεις και δικαιώματα εργαζομένων (άρθρο 5)

A. Γενικές υποχρεώσεις των εργαζομένων

Σωστή χρήση ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού (ΜΑΠ)

Σωστός χειρισμός και χρήση μηχανών και μέσων εργασίας

Ενημέρωση εργοδότη υπεύθυνων για οτιδήποτε μπορεί να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία, καθώς και κάθε έλλειψη που διαπιστώνεται στα συστήματα προστασίας

Ενημέρωση του ιατρού εργασίας, για κάθε πρόβλημα της υγείας.

Συμμετοχή στα εκπαιδευτικά προγράμματα και τις ασκήσεις διάσωσης.

Απαγορεύεται η κατανάλωση οινοπνευματωδών, πριν και κατά τη διάρκεια της εργασίας

Γενικές υποχρεώσεις και δικαιώματα εργαζομένων (άρθρο 5)

B. Γενικά δικαιώματα των εργαζομένων

- να απευθύνονται στην αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων, να ζητούν και να επιτυγχάνουν να γίνονται επιθεωρήσεις
- να γνωρίζουν και να ενημερώνονται για τους κινδύνους στο χώρο εργασίας
- να απομακρύνονται από οποιοδήποτε σημείο του έργου, όταν παρουσιάζονται καταστάσεις που με βάσιμες αιτιολογίες φαίνεται ότι θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την ασφάλεια ή την υγεία τους

Εκπαίδευση προσωπικού

(άρθρο 13)

Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να εκπαιδεύονται περιοδικά στο αντικείμενο της ειδικότητάς τους

Οι νεοπροσλαμβανόμενοι, πριν από την ανάληψη εργασίας, πρέπει να παρακολουθούν πρόγραμμα προκαταρκτικής εκπαίδευσης.

Η περιοδική εκπαίδευση σε κάθε έργο που απασχολεί περισσότερους από 10 εργαζόμενους, γίνεται, το λιγότερο, μια φορά το χρόνο για κάθε ειδικότητα

Κατάρτιση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υποβολή στην Επιθεώρηση Μεταλλείων, μέσα στον πρώτο μήνα κάθε χρόνου

Οι ημερομηνίες διεξαγωγής των εκπαιδευτικών σεμιναρίων γνωστοποιούνται στην Επιθεώρηση Μεταλλείων, στην αρχή του τρίμηνου, στο οποίο πρόκειται να πραγματοποιηθούν.

Απασχόληση ιατρών και βοηθητικού υγειονομικού προσωπικού και μέσα για την παροχή πρώτων βοηθειών (άρθρα 9 & 10)

Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης ιατρού εργασίας:

Τουλάχιστον 25 ώρες ετησίως	μέχρι	20	άτομα
» 50 » »	από 21	έως 50	άτομα
» 75 » »	άνω	50	άτομα

Εάν απασχολούνται **περισσότεροι από 50 εργαζόμενοι**, απαιτείται να απασχολείται τουλάχιστον ένας εργαζόμενος ως **βοηθητικό νοσηλευτικό προσωπικό**.

Ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων και τη διασπορά των εργασιών, του έργου, πρέπει να ορίζονται, σε κάθε βάρδια, ειδικά εκπαιδευμένοι εργαζόμενοι για την παροχή πρώτων βοηθειών.

Σε κάθε έργο που απασχολεί **περισσότερους από 20 εργαζόμενους** πρέπει, με ευθύνη του εκμεταλλευτή, να υπάρχει **ένα ιατρείο** το οποίο διαμορφώνεται και εξοπλίζεται κατάλληλα, σύμφωνα με τις υποδείξεις του ιατρού εργασίας.

Στην περίπτωση που ο **αριθμός των εργαζομένων** του έργου είναι **μεγαλύτερος από 50**, πρέπει να υπάρχει και ένα, το λιγότερο, κατάλληλο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις, **ασθενοφόρο όχημα**, εξοπλισμένο σύμφωνα με τις υποδείξεις του ιατρού εργασίας, που θα προορίζεται αποκλειστικά για τη μεταφορά αρρώστων ή τραυματιών.

Οργάνωση – Ιεραρχία - Επίβλεψη

(άρθρα 14 - 16)

Υποχρέωση μόνιμης επίβλεψης:

- ✘ Σε περίπτωση που σε ένα έργο απασχολούνται ημερησίως περισσότεροι από 20 εργατοτεχνίτες και υπάλληλοι,
- ✘ Η ισχύς του κινητού μηχανολογικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων, υπερβαίνει τους 3.000 ίππους (HP),
- ✘ Η συνολική ημερήσια παραγωγή του υπερβαίνει τους 3.000 τόνους,
- ✘ Διενεργείται υπόγεια εκμετάλλευση

Εφόσον υπάρχει υποχρέωση μόνιμης επίβλεψης πρέπει να καταρτιστεί πριν από την έναρξη της λειτουργίας του έργου, **σχέδιο οργανωτικής διάρθρωσης** το οποίο υποβάλλεται προς έγκριση στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ.

Η ιεραρχία του έργου περιλαμβάνει:

- το Διευθυντή,
- τους τυχόν τομεάρχες,
- τους τμηματάρχες παραγωγής ή επίβλεψης της λειτουργίας των εγκαταστάσεων,
- τους εργοδηγούς και
- τους επιστάτες.

Η ανάθεση και ανάληψη των καθηκόντων για τα στελέχη της ιεραρχίας γίνεται με υπεύθυνες δηλώσεις του Ν. 1599/86 με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής, στις οποίες αναγράφονται τα είδη των εργασιών που ανατίθενται.

Γενικά μέτρα ασφαλείας (άρθρο 20)

Απαγορεύεται η είσοδος στους χώρους εργασίας κάθε ατόμου που δεν έχει σχέση με τις εργασίες του έργου.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση η επίσκεψη των χώρων εργασίας από άτομα που δεν απασχολούνται στο έργο:

- ❑ μετά από έγκριση της Δ/σης του έργου
- ❑ εφόσον έχουν υπογράψει δήλωση ότι έχουν λάβει γνώση για τις γενικές συνθήκες του χώρου,
- ❑ συνοδεία από επαρκή αριθμό των αρμόδιων στελεχών της ιεραρχίας
- ❑ εφοδιασμός και χρήση των αναγκαίων ατομικών ειδών προστασίας.

Γενικά κριτήρια ορθολογικής δραστηριότητας (άρθρο 6)

Έρευνα

- ✘ Στις ερευνητικές μεταλλευτικές ή λατομικές εργασίες, στόχος να είναι ο εντοπισμός εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων ορυκτών υλών.
- ✘ Ο σχεδιασμός της ερευνητικής δραστηριότητας, να γίνεται κλιμακωτά κατά τα απαραίτητα στάδια. Πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών, να έχουν προηγηθεί τα προκαταρκτικά στάδια της έρευνας.
- ✘ Οι εργασίες της εκμετάλλευσης, να βασίζονται σε επαρκή και αξιόπιστα στοιχεία που έχουν προκύψει από τις ερευνητικές εργασίες.

Γενικά κριτήρια ορθολογικής δραστηριότητας και ασφάλειας των εκσκαφών

Εκμετάλλευση

- ✘ Εφαρμογή της εγκεκριμένης Τεχνικής μελέτης
- ✘ Να συνδυάζεται, ο ρυθμός παραγωγής με το ρυθμό προετοιμασίας (προσπέλαση, αποκάλυψη ή περιχάραξη) τμημάτων του κοιτάσματος
- ✘ Η εκμετάλλευση, δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στα τμήματα του κοιτάσματος που συγκριτικά έχουν καλύτερη ποιότητα ή μπορούν να εξορυχθούν ευκολότερα και με καλύτερες συνθήκες.
- ✘ Η διαμόρφωση των βαθμίδων, σε κάθε περίπτωση, αρχίζει από τα υψηλότερα σημεία της εκσκαφής και προχωράει διαδοχικά στα χαμηλότερα.
- ✘ Ο καθορισμός του πλάτους της βαθμίδας, γίνεται με βάση το κριτήριο της ασφαλούς και ορθολογικής λειτουργίας του μηχανικού εξοπλισμού που απασχολείται.
- ✘ Η βαθμιδωτή διαμόρφωση, θα διατηρείται και μετά το τέλος του έργου.
- ✘ Διαχείριση στείρων - Αξιοποίηση των παραπροϊόντων ή υποπροϊόντων της παραγωγικής διαδικασίας.

Αποθήκευση – Μεταφορά – Χρήση εκρηκτικών υλών (άρθρα 49 - 62)

Εκρηκτικές ύλες (ή εκρηκτικά): απλές ή σύνθετες ουσίες που χρησιμοποιούνται στις ανατινάξεις για σκοπούς εξόρυξης πετρωμάτων μετά από κατάλληλη διέγερση.

Απαγορεύεται η εκτέλεση των εργασιών γόμωσης και πυροδότησης, από εργαζόμενους που δεν είναι εφοδιασμένοι με την **ειδική άδεια γομωτή – πυροδότη**, σύμφωνα με την ΚΥΑ 2254/230/ Φ6.9/94 (ΦΕΚ 73/Β/3-2-1995).

Απαγορεύεται η χρήση ή αποθήκευση εκρηκτικών υλών και μέσων έναυσης και πυροδότησης εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων εφόσον δεν έχει χορηγηθεί και **σχετική άδεια από την αρμόδια αστυνομική αρχή**, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2168/93 (ΦΕΚ 147/Α/3-9-1993) όπως ισχύει.

Σε κάθε έργο που γίνεται χρήση εκρηκτικών υλών, πρέπει απαραίτητα να υπάρχουν **ξεχωριστές αποθήκες εκρηκτικών υλών και καψυλίων**. Απαγορεύεται αυστηρά η φύλαξη εκρηκτικών υλών και καψυλίων έξω από τις πιο πάνω αποθήκες.

Εξαιρούνται από την υποχρέωση διατήρησης αποθηκών εκρηκτικών υλών και καψυλίων, τα έργα στα οποία παραλαμβάνονται, από τις αντίστοιχες εταιρείες παραγωγής ή εμπορίας ή διανομής εκρηκτικών, τα **εκρηκτικά και καψύλια και καταναλώνονται την ίδια ημέρα της παραλαβής** τους. Προϋπόθεση να υπάρχει εξασφαλισμένη δυνατότητα επιστροφής αυθημερόν στον προμηθευτή, των εκρηκτικών υλών που ενδεχομένως δεν καταναλώθηκαν.

Η Διεύθυνση του έργου, οφείλει να αναθέσει εγγράφως, σε ειδικευμένα και προσεκτικά άτομα, τη **διαχείριση, φύλαξη, μεταφορά, έλεγχο και χρησιμοποίηση των εκρηκτικών υλών** και των μέσων έναυσης και πυροδότησης..

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει και να εφαρμόζεται **σχέδιο διάτρησης – γόμωσης – πυροδότησης** (θέση, αριθμός και μέγεθος διατρημάτων, κατάλληλο είδος, ποσότητες και συνδέσεις εκρηκτικών και μέσων έναυσης), το οποίο πρέπει να έχει την έγκριση του επιβλέποντος μηχανικού.

Άδεια γομωτή πυροδότη (άρθρα 108 -110)

Οι εργασίες γόμωσης – πυροδότησης χωρίζονται:

α. Από πλευράς είδους εργασίας σε:

Απλές πυροδοτήσεις
Ηλεκτρικές πυροδοτήσεις

β. Από πλευράς θέσης εργασίας σε:

Υπόγειες εργασίες
Επιφανειακές εργασίες

Όλοι οι υποψήφιοι για την απόκτηση των παραπάνω αδειών, πρέπει να έχουν ηλικία μεταξύ 18–65 ετών.

Οι υποψήφιοι για την απόκτηση αδείας γομωτή–πυροδότη πρέπει να διαθέτουν προϋπηρεσία βοηθού στην αντίστοιχη θέση και είδος εργασίας, 400 ημερομισθίων

σε περίπτωση κατοχής ή απόκτησης πιστοποιητικού επαγγελματικής εκπαίδευσης ή πτυχίου κατώτερης τεχνικής εκπαίδευσης, προϋπηρεσία όπως παραπάνω 200 ημερομισθίων,

σε περίπτωση κατοχής ή απόκτησης πτυχίου μέσης τεχνικής σχολής, σχετικής ειδικότητας, προϋπηρεσία 100 ημερομισθίων.

Οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις μειώνονται στο ήμισυ προκειμένου για υποψήφιους προς απόκτηση αδείας γομωτή–πυροδότη, οι οποίοι κατέχουν ήδη άδεια, από αυτές που προαναφέρθηκαν

Για τους διπλωματούχους μηχανικούς του άρθρου 3 παρ.2 του κανονισμού, δεν απαιτείται η απόκτηση των ειδικών αδειών του άρθρου 108, για την εκτέλεση των αντίστοιχων, με την ειδικότητά τους εργασιών, που όμως πρέπει να γίνονται αποκλειστικά για δοκιμαστικούς ή πειραματικούς λόγους ή σε περίπτωση σοβαρών επικινδύνων καταστάσεων ή κινδύνων.

Υποβολή αιτήματος στην αρμόδια Περιφέρεια – Εξετάσεις στην αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων – Έκδοση άδειας από την αρμόδια Περιφέρεια

(Άρθρο 111) Διαδικασία ανάκλησης αδειών

(Για παραβάσεις, από τον κάτοχο της άδειας, των διατάξεων του ΚΜΛΕ ή των ειδικών κανονισμών του έργου που σχετίζονται με το αντικείμενο της εργασίας του ή και των διατάξεων της σχετικής νομοθεσίας περί εκρηκτικών, καθώς και για ενέργειες που επισύρουν κινδύνους για την ασφάλεια του ίδιου, των άλλων εργαζομένων και του έργου, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις προσωρινής ή οριστικής ανάκλησης της άδειας με την παρακάτω διαδικασία.)

Εργασίες για τις οποίες δεν απαιτείται άδεια (άρθρο 108)

Εργασίες για τις οποίες δεν απαιτείται άδεια
(ξεσκάρωμα, χειρισμός εγκαταστάσεων επεξεργασίας, επιστάσια, κ.λπ.)

Εκπαίδευση δίπλα σε κάποιον έμπειρο εργαζόμενο, για χρονική περίοδο τουλάχιστον ενός έτους.

Η μαθητεία αυτή αποδεικνύεται από τις σχετικές καταγραφές του βιβλίου εκπαίδευσης (έναρξης-λήξης).

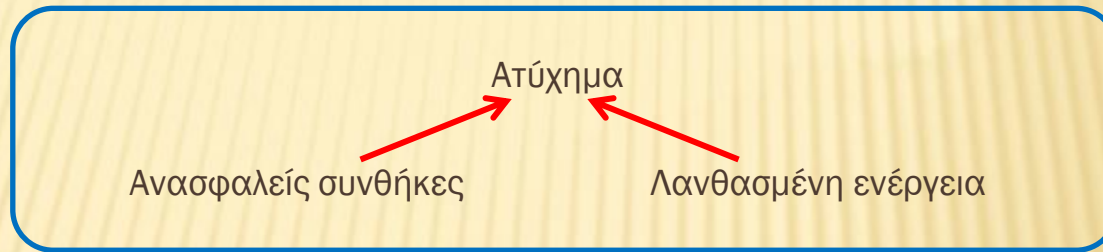
Οι εργαζόμενοι αυτοί μπορούν να εκτελέσουν τις σχετικές εργασίες εφ' όσον:

Έχουν οριστεί από τη Δ/νση του έργου και έχουν αποδεχθεί τα σχετικά καθήκοντα με υπεύθυνη δήλωση ανάθεσης - ανάληψης εργασιών του Ν. 1599/86.

Ατυχήματα - Δυστυχήματα (άρθρα 96 - 100)

Ατύχημα κάθε συμβάν που επιφέρει τραυματισμό ανθρώπου κατά τη διάρκεια της εργασίας στο έργο
καθώς και

κάθε βλάβη ή καταστροφή μέρους του έργου ή γειτονικού έργου που ανήκει σε άλλον εκμεταλλευτή και επιφέρει προσωρινή διακοπή λειτουργίας ή εκμετάλλευσης ή χρήσης τους.

Αίτια ατυχημάτων: ανασφαλείς συνθήκες, άστοχες ενέργειες που σχετίζονται είτε με εξοικείωση με τον κίνδυνο αλλά και σε ελλιπή εκπαίδευση και εργασιακή εμπειρία

(Άρθρο 97 παρ. γ)

«Να διακοπεί άμεσα, σε περίπτωση δυστυχήματος, κάθε εργασία στη θέση του συμβάντος που πρέπει να μείνει αναλλοίωτη μέχρι την άφιξη του πραγματογνώμονα της αρμόδιας Επιθεώρησης Μεταλλείων.»

Σας ευχαριστώ